

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATISISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-64/2021

2021 m. liepos 14 d. Nr. KT127-A-S118/2021

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Giedrės Lastauskienės, Vytauto Mizaro, Algio Norkūno, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjos [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-64/2021.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėja prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.37 straipsnio 1, 3 dalys, 6.210 straipsnio 1 dalis, 6.261 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

2. Pareiškėja savo konstitucinių teisių pažeidimą sieja su Kauno apylinkės teismo 2020 m. liepos 2 d. sprendimu ir Kauno apygardos teismo 2020 m. spalio 22 d. nutartimi. Kauno apylinkės teismas 2020 m. liepos 2 d. sprendimu *inter alia* atmetė pareiškėjos ieškovės civilinėje byloje patikslintą ieškinį dėl neprotestuotinu paprastuoju vekseliu jos įgytos piniginės prievolės pripažinimo įvykdyta. Kauno apygardos teismas 2020 m. spalio 22 d. nutartimi Kauno apylinkės teismo 2020 m. liepos 2 d. sprendimą paliko nepakeistą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2021 m. sausio 27 d. galutine ir neskundžiama nutartimi atsisakė priimti pareiškėjos kasacinį skundą.

3. Pareiškėjos prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2021 m. gegužės 24 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas

asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones.

5. Pareiškėja abejoja, ar Konstitucijai neprieštaruoja CK 6.37 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyta, kad „[P]alūkanas pagal prievolės gali nustatyti įstatymai arba šalių susitarimai“, 6.37 straipsnio 3 dalis, kurioje įtvirtinta, kad „[K]ai palūkanų dydį nustato įstatymai, šalys gali raštu susitarti ir dėl didesnių palūkanų, jeigu toks susitarimas neprieštaruoja įstatymams ir sąžiningumo bei protingumo principams. Rašytinės formos nesilaikymas yra pagrindas taikyti įstatymų nustatytą palūkanų dydį“, 6.210 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyta, kad „[T]erminą įvykdyti pinigine prievole praleidęs skolininkas privalo mokėti penkių procentų dydžio metines palūkanas už sumą, kurią sumokėti praleistas terminas, jeigu įstatymai ar sutartis nenustato kitokio palūkanų dydžio“, 6.261 straipsnis, kuriame įtvirtinta, kad „[P]raleidęs pinigines prievolės įvykdymo terminą skolininkas privalo mokėti už termino praleidimą sutarčių ar įstatymų nustatytas palūkanas, kurios yra laikomos minimaliais nuostoliais. Be to, kreditorius, įrodęs kitus nuostolius, turi teisę ir į jų atlyginimą“.

5.1. Pareiškėja nurodytų CK nuostatų atitiktimi Konstitucijai abejoja dėl to, kad, jos teigimu, Kauno apygardos teismas 2020 m. spalio 22 d. nutartimi netinkamai aiškino ir taikė CK 6.37 straipsnio 1, 3 dalis, 6.210 ir 6.261 straipsnius. Pareiškėja teigia, kad, neprotestuotiname paprastajame vekselyje nesant įrašų apie mokėtinas palūkanas, šis teismas nepagrįstai atsisakė taikyti įstatymu nustatytą palūkanų dydį, kaip įtvirtinta pareiškėjos ginčijamose CK 6.37 straipsnio 1, 3 dalyse. Be to, pareiškėjos manymu, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, konstatavę, kad, praleidusi pinigines prievolės įvykdymo terminą, pareiškėja mokėjo kompensacines palūkanas už tolesnį naudojimąsi paskolintais pinigais, be kita ko, nepagrįstai atsisakė atsižvelgti į tai, kad įstatymuose nustatytas metinis, o ne mėnesinis palūkanų dydis ir pareiškėjos atveju esant kelioms skoloms (ne tik pagal minėtą vekselį, bet ir pagal paskolos sutartį), pareiškėjos kas mėnesį mokėtas įmokas nepagrįstai atsisakė pagal CK 6.55 straipsnio 2 dalį teisingai paskirstyti abiem nurodytoms skoloms padengti, kartu šias įmokas pripažįstant įsipareigojimo pagal minėtą vekselį padengimu. Ginčydama CK 6.210 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą mokėtinų palūkanų dydį, pareiškėja, be kita ko, nurodo, kad palūkanos kaip mokestis už pinigų skolinimą, iš esmės besiskiriančios nuo kompensacinių palūkanų, mokamų už prievolės įvykdymo termino praleidimą, neprivalo būti mokamos (priteisiamos), jei šalys dėl jų nesusitarė arba pareiga jas mokėti nenustatyta įstatyme.

5.2. Konstatuotina, kad nors pareiškėja prašo ištirti jos ginčijamų CK 6.37 straipsnio 1, 3 dalių, 6.210 straipsnio 1 dalies, 6.261 straipsnio atitiktį Konstitucijai, iš prašymo visumos matyti, kad iš esmės ji kelia šių normų aiškinimo ir taikymo teismų praktikoje klausimą, t. y. nesutinka su Kauno apylinkės teismo 2020 m. liepos 2 d. sprendime ir Kauno apygardos teismo 2020 m. spalio

22 d. nutartyje pateiktu faktiniu bylos aplinkybių vertinimu, be kita ko, dėl piniginės prievolės pagal minėtą vekselį neįvykdymo pareiškėjos mokėtomis įmokomis, jai nustatytų mokėti palūkanų ir jų dydžio.

5.3. Pareiškėjos prašymo kontekste pažymėtina, kad Kauno apylinkės teismo 2020 m. liepos 2 d. sprendime, kuris Kauno apygardos teismo 2020 m. spalio 22 d. nutartimi paliktas nepakeistas, *inter alia* patvirtinta, kad pareiškėja nėra įvykdžiusi savo prievolės grąžinti pagal neprotestuotiną paprastąjį vekselį gautą pinigų sumą; pareiškėjos reguliariai mokėtos konkrečios pinigų sumos buvo jos mokamos palūkanos nuo bendros pinigų sumos ne tik pagal minėtą vekselį, bet ir pagal jos sudarytą paskolos sutartį (tai konstatuota įsiteisėjusiais Kauno apylinkės teismo 2019 m. gegužės 17 d. sprendimu ir Kauno apygardos teismo 2019 m. spalio 31 d. nutartimi); praleidusi piniginės prievolės įvykdymo terminą, remiantis *inter alia* CK 6.37 straipsniu, 6.210 ir 6.261 straipsniais, pareiškėja privalėjo mokėti kreditoriui kompensacines palūkanas už tolesnį naudojimąsi jai paskolintais pinigais. Kauno apygardos teismas 2020 m. spalio 22 d. nutartimi, be kita ko, patvirtino, kad pareiškėjos mokėtos įmokos buvo skirtos ne skolai pagal minėtą vekselį apmokėti, o jokių įrodymų, kurie patvirtintų visiško ar dalinio atsiskaitymo pagal vekselį faktą, pareiškėja nepateikė.

5.4. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją jis nesprendžia teisės aktų taikymo klausimų; teisės taikymo klausimus sprendžia teismas, nagrinėjantis konkrečią bylą (*inter alia* 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT82-A-S77/2020, 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimas Nr. KT141-A-S130/2020, 2021 m. vasario 25 d. sprendimas Nr. KT33-A-S32/2021). Konstitucinis Teismas yra konstatavęs ir tai, kad pagal Konstituciją jis nesprendžia, ar teismų sprendimai neprieštarauja Konstitucijai ir (ar) įstatymams, neturi įgaliojimų peržiūrėti teismų išnagrinėtų bylų ir panaikinti (pakeisti) teismų sprendimų (*inter alia* 2019 m. spalio 16 d. sprendimas Nr. KT31-A-S20/2019, 2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. KT147-A-S136/2020, 2020 m. rugsėjo 9 d. sprendimas Nr. KT160-A-S147/2020). Prašymai išspręsti tokius klausimus yra nežinybingi Konstituciniam Teismui.

5.5. Vadinas, pareiškėjos prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

5.6. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

6. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjos prašymą Konstituciniame Teisme.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjos [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-64/2021.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Giedrė Lastauskienė

Vytautas Mizaras

Algis Norkūnas

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė